

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bd. Regele Ferdinand No. 5.

A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU



Apare zilnic la orele 8 după amiază.

Note zilnice

Nu de mult ceream, în coloanele acestui ziar care luptă pentru interesele românești de pe granița lângă care ținem mereu aprins focul sacru al sentimentului național, ca Moșii să nu fie nesocotiți, să nu fie lăsați pradă unei soarte de orfan.

Până acum li s'au făcut atâtea vizite, li s'au promis atâtea purtări de grijă, pentru că odată cu plecarea trenului de întoarcere, promisiunile să fie uitate iar Moșii să înregistreze noui și noui desamăgiri. Dar se împacău cu soartea. Câteodată, când și când, dacă se rățacea vre-o delegație mână de paharul prea plin al năcazurilor, Moșii se opreau timizi, cu pălăria în mână pe ușile ministerelor, plecând, cu un zimbet de tristețe care slăbime orice suflet de piatră prin durerea mută și resemnarea în care se crispa când vre-un ușier le spunea că n'au acces... din cutare și cutare motiv. -- Veneau apoi acasă. Nu spuneau la ai lor că au fost refuzați, ci li îmbărbătau, li insuflau noui nădejdi, nevoind să bârfească. Mai așteptau apoi, istoria se repeta și Moșii răbdau mereu.

Ba nu numai atât, dar și din ce bruma aveau, mai hrăpăreau bestii ca Tischler și alții...

E explicabilă atunci adulația Moșilor pentru căpitanul Șiancu... Ajunseseră bieții Moșii ca, din ce sunt ei firi tăcute, să ajungă figuri de ciocli, slăbiți de năcazul și răbdarea de atâtea ori înecate în adâncul sufletului sbruciat și cu ochii pierduți într-o altă lume în care au renunțat în această viață suportată din bunătațe, din credință, pentru că... așa „poate că” trebuie.

Și poate că Moșii, acest admirabil gen de români tenace, s'ar fi prăpădit încetul cu încetul, de amar sufocat în ochii lumii, dar și sufocant pentru viața lor.

Iată însă că guvernul s'a îndurat să-și odihnească un moment privirile pe suferințele acestor oameni cari merită o soartă mai bună și comitetul de direcție al Oficiului Național al colonizărilor a obținut dela ministerul agriculturii și domeniilor acordarea disponibilităților de teren ce se găvesc în județele Arad, Timiș, Someș și Satu-Mare, pentru a putea satisface cererile de colonizare ale Moșilor din Munții Apuseni.

Așadar de acum Moșii își vor putea întemeia un rost al lor, vor putea munci cu dragoste și cu tragere de inimă pentru că au o țintă, știu pentru ce muncesc. Nu vor mai umbla „din poartă în poartă”, iar copiii lor se vor putea cultiva în loc să cerșească prin străini.

Abia acum Moșii simt că unirea tuturor românilor s'a făcut, că trăesc într-o Românie Mare a lor, în care-și pot îndrepta șira spinării gârbovitate, își pot lumina de zimbet fața scorbite și galbenă, abia acum își pot umfla plămâni în voe de aerul unei patrii în care se vor simți absolut egali cu toți ceilalți.

In sfârșit, problema Moșilor, târăgănată de atâtea timp, va fi rezolvată.

Nu găsim cuvinte destul de calde, în bucuria care ne-a cuprins la aflarea notei prizărite printre informații, care ne-a adus vestea pentru a ne exprima mulțumirea deplină în fața acestui fapt (căci nu ne indoim: în curând va fi fapt).

Iar Moșilor le dorim ca sufletul lor să înflorească, să se deschidă cu desinvoltură ca și un trandafir cu rădăcinile scăldate în apă și cu petalele în soare!

P. Sel.

Moarte...

Hotărât, natura își are тайнеle ei oculte pe cari cine știe când le vom afla, sau dacă le vom afla vreodată.

Se întâmplă ca genii cari ar întoarce lumea pe dos, să moară la o vârstă fragedă, sau se poate ca un titan al spiritului să moară fiindcă i-a căzut o cărămidă în cap, fiindcă a respirat prea tare sau s'a sfortat să-și sufle nasul. Un bozeur american, o namilă de om cât Carnera dar mai gros, a murit într-o secundă alunecând pe o coajă de banană și fracturându-și baza craniului.

Iar ozi aflăm că un funcționar din Budapesta, mergând noaptea spre casă își aprinsese o țigare. Într-o clipă de neatenție a alunecat și în timpul căderii a înghițit țigara care i-a rămas în faringe. A murit asfixiat, în câteva secunde.

Asta-i curat ghinion. O moarte mai stupidă nici că se poate închipui.

Vedeți dar cât de relativ și efemer e totul? La ce să mai strângi averi? Obișnu-ește-te să știi gusta frumosul, adevăratul frumos oferit de viață și nu pregeta apoi când ai ocazia să-l trăiești cu toate fibrele sufletului, căci nu știi când mori.

Și-atunci de ce să-ți irosești viața pregătindu-ți bătrânețe pe cari nu știi dacă le vei ajunge și când desigur că nu vei putea trăi, nu vei putea gusta viața așa cum se dă.

A știi să trăiești este o artă. Căci dacă nu știi să-ți împarți viața furându-i mereu, mereu, tot ce se poate, poți ajunge să fii nevoit s'o părăsești fără s'o fi cunoscut. Și-atunci de ce te-ai născut? Să vegezezi?

Bagă de seamă, dacă ești ghinionist, îți poți rupe degetul scobindu-te în nas.

Trăește orice clipă! Dar trăește-o frumos!

P.

Sunt românești orașele ardelenene?

Așa cred și-așa-și spun ungrul că le șade bine ca în fiecare zi articolele de fond ale ziarelor lor să se vaite că abia mai pot răsufla de-atâtea apăsare pe coșul pieptului, dar să spună acest lucru atât de lejer, cu atâtea dexteritate și-atât de săltăreț, cu atâtea lux de amănunte, cu-așa inventivitate și cu-așa inflexiuni încât se vede că de colo că aceasta e o gimnastică în aer liber, neimpiedecată de nimeni și exersată numai din lipsă de altă ocupație, pentru a se afla în treabă, pentru că sunt de părere cei ce-o comit că dacă sunt minoritate, trebuie musai să fie și nemulțumiți, să lupte pentru o poză în eroi și martiri în fața celor de dincolo de Tisa pe cari li face să creadă că cine știe cât suferă, iar aceia li încurajază la lamentațiuni și lacrimi de crocodil. Simt — și unii și alții — nevoia unui eroism (De, dacă nu l-au avut niciodată...), n'au ce face și-a-tunci fac naționalism. Poporul nostru are o zicală: „Dacă nu-i dai femeii de lucru, li dă dracul”. În bună parte, cum acestea este cauza nebuniei ungrești în afară de mania persecuțiunii născută — cum spusei mai înainte — din simplul gând că sunt „minoritate”.

În fond noi credem că ungrul — tot — sunt deplin convinși despre dreptatea noastră.

Să luăm de exemplu chestia românizării orașelor ardelenene.

Chiar admitând că ele ar fi

fost ungrești, dacă odată sunt în stăpânirea noastră, avem datoria să le integrăm perfect în Stat. Oricare țară — și mai ales Ungaria — ar fi făcut de mult acest lucru. Dar, apoi după ce știm că aceste orașe ne aparțin nu numai prin tratatele de pace, dar mai ales prin moștenire, prin frământarea sângelui și sufletului neamului nostru cu ele, de atâtea vremuri?

Cu toate acestea iată ce scrie „Erdélyi Hírlap” în editorialul său de Joi:

Orașele nu trebuie să fie românizate pentru că sunt deja românești ca aspect. „Ele au fost românizate atât cât s'a putut face aceasta cu ajutorul mijloacelor de Stat” (Intelegem?...)

„Cuvânt ungreesc, afiș ungreesc, dar nici măcar spirit ungreesc nu se mai găsește în nici unul din orașele ardelenene, nu e prăvălie în care comerciantul să nu te primească în limba statului, în oficiile publice dacă se mai găsește pierdut(?) vre-un funcționar minoritar (adică ungar) atingerea între părți se face în limba românească, cuvântul ungreesc nu se aude în altă parte decât în societățile particulare”.

Așa putem și noi afirma chiar că ei sunt întreți la minte și cetățeni loiali... Dacă nu ne crede nimeni...

Luăm martori pe toți românii din Ardeal și pe minoritarii de bunăcredință, că sănătatea și încăpăținarea ungrească n'a scăzut nimic. ba s'a mai inversunat în prăvălii?... Poate că pe

un australian l-ar primi cu vorba românească, dar nouă vor să ne arate ostentativ că nu vor să învețe limba noastră pentru că pot trăi fără ea „mai ales că incurând vor scăpa de o limbă care nu le convine” — zic ei. Afișe? Le scriu și'n românește, doar pentru că sunt obligați. Dar vai și-amar de-așa românească. Și dacă o știu o stălesc cât mai mult, do parc'ai citi în... engleză. Dar firmele? Care român nu s'a revoltat și n'a desnădăduit văzându-le citindu-le și observându-le dispoziția? Spiritul ungreesc? Dar nu observăm atâtea și atâtea sfortări de a-l păstra și de-a-l mai întrona? Numai în Arad: teatru ungreesc, cinematografe ungrești (personalul), industrie, comerț evreo-maghiar, bănci, instituții culturale, societăți, adunări, partid politic național, tot ce vrei în sfârșit. În oficiile publice? Nici după atâtea amenințări limba ungrească n'a fost alungată definitiv. Și e locul s'o spunem, să le fie rușine acelor funcționari cari mai vorbesc ungrește cu colegii lor (chiar cu cei români) și mai ales acelora cari — ca și un inginer și un medic, din slujba orașului amândoi — vorbesc ungrește și pe stradă, în tolu noștii când sunt numai ei doi!

Așadar reromânizarea orașelor ardelenene este încă un simplu deziderat. Dar cerem să nu mai fie, să nu mai trebuiască să fie!

Dinu Călin

Propaganda revizionistă în școlile ungrești

După ce am arătat în reportajele trecute situația minoritarilor ungrul dela noi, în comparație cu cea a fraților noștri rămași sub stăpânire ungrească, să expunem și metodele de propagandă revizionistă contra statelor succesore fostei monarhii dualiste și în special în contra României.

Propaganda în școlile ungrești

În timp ce copiii minoritarilor ungrul din România sunt lăsați să învețe carte în limba maghiară, ba se mai admite — cu o criminală nepăsare — ungrizarea elevilor germani de către Ordinul călugăresc „Internațional”, pus în slujba Budapestei, copiii românilor din Ungaria sunt obligați a învăța la școli ungrești, cu dascăli ungrul — în cele mai multe cazuri salarizați de către comunitățile bisericesti gr. ortodoxe — cari, în conformitate cu un program bine alcătuit li învață lucruri scanda-

loase și ofensatoare la adresa României.

Un neamț renegat, funcționar al ministerului instrucțiunii din Ungaria, a întocmit în anul 1920 un fel de programă analitică, pentru uzul școalelor ungrești.

În această broșură-program, autorul încunoștințează membrul corpului didactic că școala nu trebuie să ia cunoștință de Ungaria cizantă, care, dealtfel — asigură autorul — nu va fi de lungă durată. Într'adevăr, dascălii predau materiile întocmai ca și înainte de război.

Neconformarea vr'uniu, în ceiace privește dispozițiunile ministerului instrucțiunii, ar egala cu o trădare de patrie. La studiul istoriei, elevul învață „câte ceva” și din istoria popoarelor din vecinătatea Ungariei. În ceiace privește pasagiul referitor la poporul român, el este plin de ofense la adresa

domnitorilor. Românii sunt prezentați ca un popor mai infiorător decât au fost strămoșii ungrilor.

„Ungaria cu cele 71 județe”

Toate manualele de geografie sunt scrise în conformitate cu dispozițiunile ministerului instrucțiunii, astfel ca elevii să nici nu poată lua cunoștință de actuala stare de lucruri, decât cu titlu de informație. Pentru ei: Aradul, Timișoara, Oradea și Clujul nu sunt orașe românești, precum nici Fiume nu este oraș italian, Zagreb oraș jugoslav și Bratislava oraș cehoslovac. Pentru ei toate acestea sunt orașe cari fac parte din „Ungaria care învie”.

În manualul „Ungaria”, se spune că „națiunea maghiară stăpânește de mai bine de (Continuarea în pagina III-a).

Jubileul de 25 ani al spitalului de copii din Arad

Duminecă 6 Ianuarie spitalul de copii „Principele Mircea”, din Arad, își va serba jubileul de 25 ani dela înființare.

Acest eveniment va fi sărbătorit cu un fast deosebit. La orele 12 va avea loc o ședință festivă la primăria municipiului, prezidată de d. primar dr. I. Ursu.

Seara, la orele 8 și jumătate, va avea loc un festival artistic la teatrul orașului, cu următorul program:

1. **Cuvântare de comemorare** rostită de dr. C. Radu dir spitalului.

2. **Hendel:** Largo. Executat de orchestra conservatorului de muzică din Arad.

3. **Căzăcească.** Dans executat de elevele dela liceul de fete „Ghiba Birta”.

4. **Sindig:** Fum de primăvară, vals executate la pian de Roth.

Chopin: vals executat de Adriene eleva conservatorului.

5. **Dans din lumea păpușelor.** Executat de elevele d-șoarelor Szömörkényi-Vas.

6. **Lalo:** Simfonie spaniolă p. I-a, la vioară, de Ernst A-

lexandru elevul conservatorului.

7. **Pentru copil.** Compoziția și coreografia școlii dr. Ungăr Eghy Ghyssa.

8. **Rumberg:** Simfonia copilului. Orchestra conservatorului de muzică.

9. **„Societatea Pusculița”:** Piesă într'un act; jucată de elevele școlii de fete Nr. 2, sub direcția d-șoarei L. Cornea.

10. **Chopin:** Poloneză executată la pian de Bajnok Anico.

Debussy: Arabească, executat de eleva conservatorului de muzică.

11. Dans solo. Executat de Grof Eva, eleva școlii d-nei Pataky.

12. **Schubert:** Marș militar. Orchestra este dirijată de d-ra Margareta Medveczky.

Venitul fiind destinat construirii unei secțiuni de sugaci pe lângă spital, cetățenii Aradului au datoria să participe în număr cât mai impozant la acest festival.

Supliment din Buletinul Jud. Arad Nr. 51—934

No. 33142 - 1934

Către

Toate Primăriile comunale

LA REȘEDINȚĂ

Rog luați măsuri ca să se afișeze imediat această circulară și a se aduce la cunoștință populației din

comuna d-voastră.

Prefect: Dr. Groza.

Circulară

1. Pe ziua de 15 Ianuarie 1935 se va pune în aplicare Legea pentru pregătirea premilitară ce a fost promulgată prin Înaltul Decret Regal No. 1329 din 8 Mai 1934 și publicată în Monitorul Oficial No. 107 din 11 Mai 1934.

2. Prin aplicarea acestei Legi se urmărește:

a) Întărirea simțimentelor morale și naționale, cultivându-se spiritul de ordine și disciplină cetățenească.

b) Dezvoltarea sentimentelor național-patriotice.

c) Complectarea aptitudinilor fizice, pentru a se mări puterea de muncă în viață și energia în luptă pentru apărarea hotarelor scumpei noastre țări

d) Dobândirea de cunoștințe militare elementare, pentru ca atunci când tânărul este chemat la armată, să poată mai ușor și mai repede asimila (învăța) instrucția militară.

3. Pregătirea premilitară este obligatorie pentru toți tinerii de 18, 19 și 20 ani, fii de cetățeni români, indiferent de naționalitate.

Obligativitatea începe la 1 Noiembrie a anului în care tânărul împlinește 18 ani și se sfârșește la 1 Noiembrie a anului în care el împlinește 21 ani.

Tinerii de 18, 19 și 20 ani sunt cuprinși în tabelele de recensământ ce se întocmesc anual de primării, conf. art. 8 din Legea Recrutării și art. 2 din Legea Preg. Premilitare.

4. Se vor ține 40—50 ședințe de instrucție de preg. premilitară, ce vor avea loc Dumineca și sâmbătoarea. Durata ședințelor va fi de 3—4 ore.

Sedințele de preg. premilitare vor avea loc în aer liber, pe terenuri de sport, ce se vor destina în jurul fiecărui Subcentru de preg. premilitare; iar pe vreme rea în săli de clasă la școlile și săli de gimnastică.

5. Legea aceasta are foarte multe avantaje pentru cei ce urmează preg. premilitară și anume:

a) Tinerii pe timpul preg. premilitare vor purta la ședințele de preg. premilitară uniformă (cămăși cachi și beretă cachi, cu insigna T. P., iar pe partea stângă a pieptului, aceiași insignă de metal).

b) Tinerii cari vor veni regulat la ședințele de preg. premilitară și vor da dovadă de sârguință, vor fi trimiși la vatră cu 3—6 luni înainte de îndeplinirea termenului de serviciu militar; iar gradele de fruntaș, caporal și sergent, le vor obține cu jumătate vechime de stagiu.

c) Pe timpul preg. premilitare, tinerii sârguitori și orțonați vor obține distincții și diferite premii. Ei vor căpăta gradul de „premier” al „premierului an”; gradul de „premier de frunte” la sfârșitul anului al 2-lea; citarea prin ordin de zi; numirea ca instructor la ceilalți premilitari.

6. Legea prevede pentru cei ce nu se prezintă la preg. premilitară și pentru cei îndărătnici și nedis-

ciplinați sancțiuni grave și anume:

a) Pentru greșeli ușoare:

— Observațiuni;

— Muștrări în fața frontului.

b) Pentru greșeli grave (lipsă ne motivată, rea voință):

— Citarea prin ordin de zi ca element rău.

— Amendă cu 40 Lei, plătită de părinte.

c) Pentru greșeli excepționale de grave (indisciplină, insulta superiorului, lovirea superiorului, în timpul, cu ocazia, sau din cauza serviciului preliminar) va fi pedepsit cu „excluderea”, (adică darea afară din rândurile tinerilor premilitari). — Aceștia (excluzii), precum și cei ce nu urmează preg. premilitară, pe tot timpul cât vor fi la armată (sub drapel) nu vor beneficia de nici o permisiune sau concediu (nici chiar la sărbători).

7. În vederea aplicării legii au luat ființă în județ, un număr de 11 Centre și 33 Subcentre de preg. premilitară comandate de ofițeri de rezervă din cadrele armatei, cari vor da toate lămuririle, asupra modului și datei când se vor prezenta tinerii de 18 și 19 ani.

8. Prin aplicarea acestei legi, nu se vor sustrage cu nimic tinerii de la ocupațiile lor din viața civilă, ședințele având loc sâmbătoarea, înainte de amiază numai 1 ședință pe săptămână.

Subinspectorul Preg. Premilitare al județului a luat înțelegere cu înalte foruri bisericești și se vor întocmi programele în așa fel ca tinerii să poată lua parte și la serviciul religios ce are loc sâmbătoarea, mergându-se sub comandă, cu tinerii la biserică.

9. În toate țările se aplică încă de mulți ani această pregătire premilitară, noi fiind ultima țară ce o introducem, fiindu-ne impusă de asigurarea vitalității neamului nostru, urmărindu-se, în esență, a ne forma cetățeanul de mâine, bine pregătit, fortificat, conștient, om de ordine, plin de elan, care să poată fi de folos familiei sale și scumpei noastre patrii.

Facem apel la tinerii din jud. Arad, precum și la părinții lor, ca toți tinerii fără deosebire de naționalitate, să răspundă cu însuflețire la chemarea pentru pregătirea premilitară, care va începe la 15 Ianuarie 1935.

Prefectul județului Arad:

Dr. Groza

Subinsp. Preg. Premil. jud. Arad.
Maior T. Stroescu

Intrevederea Manolescu Strunga-Ostrowsky

D. Ostrowsky a făcut erii o vizită dlui Manolescu Strunga. Ostrowsky a declarat ziaristilor că a fost să cunoască pe ministrul industriei și comerțului, un om de vastă experiență și cunoscător al problemelor economice. Reluarea raporturilor economice româno-sovietice n'au format obiectul convorbirii.

Informațiuni

La 23 Ianuarie se redeschide parlamentul.

D. Ostrovski, ministru plenipotențiar al Rusiei Sovietice a avut azi o întrevedere cu d-l Maulescu-Strunga, ministrul industriei și comerțului.

Averescanii și liberalii georgiști vor ține întruniri comune în toate centrele din țară.

Eri s'a deschis linia telefonică între România și Rusia Sovietică.

D. prim-ministru Gh. Tătărescu, însoțit de d. Inuleț, ministru de interne și ceilalți invitați cari au luat parte la vânzarea depe moșia Seceleanu, în județul Iași, s'au reintors aseară în Capitală.

Doamnele Române Unite din Arad, aranjează în ziua de 12 Ian. a. c. — orele 18 p. m. — în saloanele Prefecturii Județului un ceaiu dansant. Prețul ceatului Lei 25. COMITETUL ARANJATOR

Convocare

Prin prezenta, în baza art. 42 din Statute, se convoacă toți membrii Asociației la Adunarea Generală Extraordinară, pe ziua de

Sâmbătă 12 Ianuarie 1935, ora 5 d. m., în localul Asociației din pavilionul din Păduriță, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Aprobarea contractării unui împrumut pentru acoperirea cheltuielilor ivite la refacerea pavilionului Asociației.

2. Eventuale interpelări.

În baza articolului citat, hotărârile Adunării Generale Extraordinare sunt valabile oricare ar fi numărul membrilor prezenți. Totuși facem apel la membrii Asociației, să se prezinte în număr cât mai mare.

Președinte,
ss. Ing. E. Șincai.
Secretar general,
ss. I. Goicea

Regatul României Judecătoria Mixtă Arad secția cărții fundare

No. 5620/1934 c. f.

Extras din publicațiune de licitație

La cererea de executare făcută de urmăritoarea Banca Ardeleană și Cassa de Economii S. A. R. Ciuș suc. Arad contra urmăriților Weisz Edmund și Stein Ana, în urma supra-ofertei făcută de către dr. Arminiu Gara Dom. în Arad. Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilul situat în comuna Arad, circumscripția Tribunalului Arad, cuprins în c.f. a comunei Arad Nr. 1153 cu Nr. top. 1523 (care este casa cu Nr. 9, în str. Șelimbeg) (vechiu str. Görbe Nr. 2) în valoare de 34.000 lei pentru incasarea creanței de lei 60 mii capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 26 Ianuarie 1935 ora 3 p. m. în loc. oficial al c. f. Palatul Justiției parter ușa No. 40.

Imobilul ce va fi licitat nu poate fi vândut de cât numai cu un preț mai mare de cât prețul strigării.

Cei cari voiesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10 la sută din prețul strigării, în numerar sau să predea aceluiaș delegat chitanța constatând depunerea judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX 1881 art. 21 legea XL. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția fixată conform procentului prețului de strigare în aceiași parte procentuală a prețului ce a oferit (art. 25 XL. 1908). Arad, la 21 Decembrie 1934.

Dr. Forcas ss.

Judecător.

Botașiu ss.

Referent.

pentru conformitate expeditor Spân.

Cețiți și răspândiți
„ECOU”

frumos
interesant
impresionant
artistic
perfect
admirabil

dacă doriți să vedeți un film cu aceste calități, luați bilete cât mai degrabă pentru d-voastră și copiii d-voastră la cinematograful „Corso” unde rulează filmul regizat după capodopera lui Molnar Ferenc

Șt rengarii

Cinematograful

CENTRAL

Programul de azi:

S'a întâmplat într'o noapte

Claudette Colbert,
Clark Gable

Reprezentările
a orele 5, 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi!

Miracolul
mascat

Leo Carrillo,

Dickey Moore

Thelma Todd

Reprezentările
la orele 5, 7.15 și 9.15 seara
Taxele de intrare:
Lei 8, 10, 15 și 20, inclusiv
timbrul aviației.

CORSO

Programul de azi!

La orele 5, 7 $\frac{1}{4}$, și 9 $\frac{1}{4}$

Căsătorie
engleză

Renate Müller,
Adolf Wohlbrück,
Georg Alexander.

URANIA

Programul de azi:

la orele 5, 7 $\frac{1}{4}$, și 9 $\frac{1}{4}$.

Congresul
șmecherilor

Stan, Bran și Charly

ELISABETA

(Crucea Roșie)

Programul de azi!

Premieră!

Cavalerii
străzilor

cu

James Dunn
Boots Mallory

Inceputul la 5, 7 $\frac{1}{4}$, și 9 $\frac{1}{4}$.
Inceputul în sărbători la ora:
3, 5, 7 $\frac{1}{4}$, și 9 $\frac{1}{4}$.
Prețurile: 18, 16 și 11 lei inclusiv
toate taxele. Matineu lei 8.

Ziariști streini — și agenți ai legăției unghare în București...

Naivitatea politicianilor români ălesnește spionajul împotriva României

Ungurilor le place să spună că orașul cu cea mai mare populație maghiară, după Budapesta, este Bucureștiul, capitala României. Nu știm exact câți unguri domiciliază azi în București, știm însă că numărul lor e considerabil. Bucureștiul e plin în special de prostituate unguroaice — o marfă pe care Ungaria o furnizează din belșug pentru globul pământesc — și de foarte multă lume interlopă, care vorbește unghurește, dar după proveniență etnică e streină de neamu. Iar Arpad. Sunt așazișii „evrei cu buze maghiare”, cari au acaparat de mai mult timp încă industria, comerțul, presa, teatrul și alte domenii de viață ale unghurilor în vâdită decadentă față de puhoiul cultor al rasei lui Israel.

Sub masca presei

Să revenim însă la subiectul nostru. În București trăesc o mulțime de ziariști unghuri, unii lucrând pentru ziarele maghiare din Transilvania, iar alții posedând legitimații de corespondenți dela diverse ziare streine de mare tiraj, îndeosebi engleze și americane.

Acești ziariști unghuri, sunt și ei de cele mai multe ori — evrei. Și având, ca toți cei din rasa lor, simțul comercial bine dezvoltat, ei și-au dat seama că ar putea câștiga mult mai bine cu alte în-deletniciri mascate, decât cu

scrisul, care nu se plătește oricui atât de bine, nici chiar la ziarele de mare tiraj din America.

Din această rațiune a luat naștere ziaristul-spion. Care în București, printre ziariștii maghiari, pare a fi foarte frecvent.

Un caz concret

Să nu se spună că umblăm cu bănueli și cu invinuirii gratuite.

Revista maghiară „Erdélyi Futár” din Cluj, în numărul ei de pe Decembrie anul trecut, citează cazul concret al unui cunoscut „ziarist strein” din capitală, doctorul (toți ziariștii streini sunt doctori!) Eugen Kovács, corespondentul lui New York Times. „Erdélyi Futár” ne informează că numitul doctor Kovács — care a reușit să se strecoare până în asociația presei streine din București — este identic cu fraudatorul Eugen Kovács, pe care îl urmărea cu vreo zece ani în urmă parchetul de Timiș-Torontal, pentru un furt de vreo 900.000 în dauna firmei „Palma”.

Iată cine a ajuns „ziarist strein” în București tuturor posibilităților! Acest excroc este primit de toți oamenii noștri politici — ne aducem și noi aminte de câtă trece-re se bucura individul sub regimul Vaida — și i s'au acordat toate favorurile și în-lesnirile de care se bucură

ziariștii streini în țara noastră. Pentru că naivitatea omului politic român nu are marginii...

Peste Dunăre, la Giurgiu...

Multă lume se întreabă de unde are radio-Budapesta știri atât de rapide asupra celor ce se petrec în București? E o chestiune cu atât mai interesantă, cu cât aceste știri, pe cari noi cei din România le aflăm cu întârzieri mari, radio-Budapesta le difuzează tendențios și cu vădite preocupări alarmiste.

Revista „Erdélyi Futár” ne informează că „ziaristul american” Eugen Kovács — în realitate evreul fraudator Eugen Kovács dela Timișoara — se folosește de legăturile sale cu cercurile noastre politice pentru a transmite știri la Budapesta. „Erdélyi Futár” arată că numitul Eugen Kovács, care are legături și la siguranța noastră generală, e un agent periculos al legăției maghiare din București. Având anumite instrucțiuni dela Budapesta și având de transmis știri urgente, Eugen Kovács trece Dunărea pe la Giurgiu la Rusciuc și își transmite aceste știri, telefonic, de pe teritor bulgăresc.

Iată, așa trăesc unii „ziariști streini” la București. Se știe doar că România e țara tuturor libertăților...

Iarna se înăsprește

În nordul Ardealului a nins fără întrerupere, în Bucovina, nordul Moldovei și în Basarabia viscoleşte

BUCUREȘTI, 4 (SIR). — Astănoapte a nins puțin asupra Capitalei, iarna totuși continuă să fie aici ușoară.

La Iași însă temperatura a fost de 18 grade sub zero, ca și noaptea trecută.

La Sibiu, ziua a fost plus 3 grade; iar la Turnu-Severin minima a fost de minus trei grade.

La București, noaptea, gerul atinge 7 grade.

În nordul Ardealului a nins fără întrerupere din care cauză majoritatea firelor telegrafice telefonice sunt deranjate.

De astănoapte a început să ningă puternic în Moldova și Bucovina.

Din Cernăuți se anunță că din cauza viscolului trenurile circulă cu întârziere.

Deasemeni viscoleşte și în nordul Basarabiei.

Fuziune între georgiști și averescani?

BUCUREȘTI, 4 (SIR). — D. Gh. Brătianu, va face în curând declarații la Iași în privința raporturilor dintre partidul d-sale și cel al marelui Averescu.

„Curentul” precizează că în timpul cât a fost în Capitală marelui Averescu a avut o întrevedere cu d. George Brătianu cu care a discutat raporturile dintre cele două partide, cari astăzi sunt dintre cele mai strânse.

Nouii întrevederi vor avea loc după revenirea în Capitală a d-lui George Brătianu, când se va stabili activitatea pentru viitor a celor două

partide. „Curentul” afirmă că întesându-se despre eventualitatea unei poziții între cele două partide, din cercurile averescane i s'a comunicat că acest lucru nu este exclus, dat fiind excelentele raporturi dintre cele două partide, dar că este prematur să se discute această eventualitate.

Cercurile georgiste pretind că în câteva zile situația se va clarifica într'un sens care să întărească situația de astăzi dintre cele două partide.

Trotsky desminte amestecul său în asasinarea lui Kirov

Din Moscova se telegrafiază, că guvernul sovietic a cerut rechemarea consulului principal leton dela Leningrad, pe motivul că ar fi amestecat în asasinarea lui Kirov.

În legătură cu aceasta, Trotsky a dat un interviu presei franceze declarând că nu are nici un amestec în recente evenimente din Rusia Sovietică.

Pe de altă parte „Daily Ex-

press” aduce știrea că în complotul asasinării lui Kirov este amestecat și Ljublin conducătorul sovietic din Ucraina.

În momentul când agenții organizației G. P. U. au încercat să pătrundă în locuință, spre a-l aresta, el a deschis asupra lor un violent foc de armă, răbind grav pe mai mulți din urmăritorii lui.

Ljublin a reușit să dispară apoi fără de urmă.

Uzinele Citroën reiau activitatea

Paris. — În urma măsurilor luate pentru a asigura reluarea activității marilor uzine de automobile Citroën, peste 3000 de lucrători au reîntrat azi în lucru. Cu prile-

jul reluării lucrului nu se semnalează nici un incident.

Toți ceilalți lucrători reiau lucrul în cursul zilelor de Vineri și Sâmbătă, astfel ca uzina să lucreze din nou cu începere de Lunea viitoare.

Îngrijorare în Rusia

Știri ocolitoare venite din Rusia Sovietică arată că organizația subversivă „Central” din Leningrad a avut și are membri peste tot răspândiți.

Nicolaev s'a dovedit a fi fost secretarul lui Kirov și funcționar cu vază în G. P. U., iar nicidecum un individ oarecare.

Alarmarea provocată de

asasinarea lui Kirov crește din ce în ce. Actualmente, nici un demnitar al partidului comunist nu poate intra la Stalin fără o percheziție personală. Dar au fost descoperiți amici de-ai lui Nicolaev chiar în paza personalului lui Stalin.

Căutăm corespondenți harnici la Sighet, Satu-Mare, Baia-Mare, Carei, Valea lui Mihai, Marghita, Bellu, Tinca, Salonta, Ceica, Beiuș, Vascau, Halmagi, Șimand, Clușeu-Criș, Sântana, Grăniceri, Ineu, Buteni, Păncota, Șiria, Lipova, Curtici, Semlac, Șeitin, Nădlac, Teiuș, Alba-Iulia, Simeria, Huneedoara, Deva, Hateg, Petroșeni, Brad, Jimbolia, Comlosul Bănățean, Sânicolaul Mare, Oravița, Bocșa Montană, Reșița, Lugoj, Caransebeș, Orșova și T. Severin.

Ofertele, însoțite de câte o corespondență de probă vor fi adresate la Arad, secretariatul nostru de redacție.

Bani noi

Între ministerul de finanțe și Banca Națională s'a stabilit o înțelegere în urma căreia se vor retrage actualele monede de 100 Lei și se vor emite altele mai mici al căror aliaj va conține un procent mai mare de argint.

În afară de acestea se vor emite monede de 200 Lei cam de aceeași mărime.

Retragerea actualelor monede de 100 Lei se vor face până la primăvară cel mai târziu.

Propaganda revizionistă în școlile unghurești

(Urmare din pag. I-a).

o mie de ani pământul împrejmuit de brăul Carpaților”. Deasemenea fiecare regiune care a fost restituită prin tratatul dela Trianon, este descrisă cu deamănuntul. Elevii trebuie să învețe hotarele, suprafața, apele, clima, solul și produsele lui, locuitorii, județele și orașele.

Despre Ardeal se spune: „Platoul sudic se numește marea regiune muntoasă de formă triunghiulară, care formează acea parte a teritoriului patriei noastre, ce se întinde dela Alföld (pusta unghurească) până la frontiere. Deocamdată se ține de România”. În ceiace privește populația Ardealului sunt amintiți unghurii și secuii, despre „oláh”-i abia de iau cunoștiință. Orașele ardelene sunt prezentate ca locuite exclusiv de unghuri, iar dintre celelalte localități se amintesc numai așezările unghurești.

Se explică apoi elevilor că starea nenorocită din Ungaria de azi se datorește „mutilării”, iar mai jos: „Ungaria schilodită, ca și omul schilod, e neviabilă. Privind harta Ungariei ciuntite, în sufletele tuturor se gravează ideea că: Ungaria ciuntită nu e țară, Ungaria întreagă e un paradis”.

Și pentru că în mintea elevilor să rămână gravate aceste învățături, cartea conține și trei planșe: Ungaria veche cu inscripția „trecu-

tul”; Ungaria de azi, cu inscripția „prezentul” și iarăși Ungaria veche, cu inscripția „viitorul”.

Dealtfel și celelalte manuale conțin aceste trei hărți.

La aritmetica elevii primesc probleme cu date comparative între ce a fost Ungaria și ce-i astăzi. Ei trebuie să socotească în ce proporție se găsește numărul agricultorilor din Ungaria de azi, față de cel din fosta monarhie, câtă populație a rămas sub „ocupația” română, cehoslovacă, jugoslavă, cari sunt pierderile suferite de Ungaria după tratatul dela Trianon, etc., etc.

Mulți dintre școlarii români au ajuns — după umilirile la cari sut supuși — să-și renege originea.

În ușa bisericii românești din Budapesta, cu un an în urmă, am întâlnit un băiat cam de vreo 12 ani, cu o șapcă de „levente”, garnisită cu treicolorul românesc.

— Cum te cheamă, draguț? am dat să intru în vorbă cu dânsul. Spre surprinderea mea, băiatul mă privi sfidător și-mi răspunse — în limba lui Arpad — că nu știe românește. L-am întrebat atunci cum se face că vine la biserică românească.

— Pentru că sunt gr. ortodox, fu răspunsul.

— Dar atunci de ce porți treicolorul românesc la șapcă? Il iscodii din nou.

Copilul îmi răsă în față:

— Aceste sunt colorile românești? Nici vorbă, ținu el să mă asigure. Sunt colorile

municipiului Budapesta și le port în calitate de „levente”.

M'am interesat apoi și am aflat că într'adevăr odrasla renegată a cine știe cărui nenorocit român avea dreptate: colorile municipiului Budapesta erau: roșu, galben și albastru.

Dar pentru că, datorită cine știe cărei împrejurări, autoritățile unghurești și-or fi adus aminte că cele trei colorii ale municipiului Budapesta sunt identice cu tricolorul românesc, au înlocuit culoarea galbenă cu cea albă, însă abia acum câteva luni.

Vedeți, prin urmare, că în timp ce noi menajăm minoritarii din țara noastră, unghurii d-lui Horthy, după ce maghiarizează forțat minoritatea românească din Ungaria, caută a infiltra în suflitele plâpânte ale elevilor români sentimente de ură și dispreț față de națiunea română.

Dar și mai scandalos este faptul că permitem chiar și unghurilor dela noi să maghiarizeze minoritatea germană de aici și să facă propagandă revizionistă cu subvenții dela Budapesta și cu banii Ordinului minorit din Ardeal, agonisii din sudoarea țaranului român.

R.

Folosii bateriile „Galvani”

Vlășia dela Comunitatea de avere

De ce a fost atacat prefectul județului Severin de ziarele din capitală?

Presa a fost cumpărată ca să susțină potlogăriile dela Comunitate și să fină în șah pe cei ce ar îndrăzni să le demaște. — O comisie interimară liberală care nu dă nici un ban ziarului „Viitorul”, ci ziarelor de opoziție cari susțin sistemul potlogăriilor

III.

(Dela corespondentul nostru)

Caransebeș, 3 Ian.

In reportajul de azi nu vom intra deloc în fondul fraudelor și potlogăriilor dela Comunitatea de avere. Ne vom mulțumi să arătăm sistemul de apărare al vinovaților.

Comunitatea de avere e de mulți ani un fel de sat fără câini. Grănicerii noștri și conducătorii lor s'au pricopsit pe rând, fiecare cu regimul politic căruia aparținea, pentru că domni s'au schimbat și aici odată cu schimbarea guvernelor. O singură conducere mai norocoasă și mai conștiințioasă a avut Comunitatea pe vremea d-lui ing. Goanță, când s'a făcut încercări laudabile pentru a scăpa averea grănicerilor dela faliment. Regimul d-lui ing. Goanță a fost însă de prea scurtă durată pentru ca să fie putut lăsa în urma lui mai mult decât în ceputuri și promisiuni de care se legau speranțe bune. Acestui regim i-au urmat tot felul de conduceri — ca și înainte de acest regim de altfel — cari parcă și-au luat ca lozincă, zicătoare: După noi, po topul...

Coruperea presei

Fraudatorii și potlogarii dela Comunitate aveau nevoie de tăcerea presei, ca să opereze nestângeniți de nimeni. Afacerile necurate dela Comunitatea de avere au tărit instituția până în pragul falimentului, dar presa n'a venit să le dezvăluie nici când, prin campanii sistematice și de durată. Ici, colea, uneori, câte o pișcătură plasată în câte un ziar de mare tiraj, însemna că cineva dela acel ziar — de obicei corespondentul din Timișoara sau din Turnu Severin — avea nevoie de câteva mii de lei.

Grănicerii nu acuză deloc ziarele din capitală că ar fi vinovate de situația în care a ajuns Comunitatea lor de avere. Aceste ziare nu știu ce se petrece la Caransebeș și evident că nu știu nici de „pilele” de 1000, 2000, 3000 sau 5000 de lei ale corespondenților lor. Ele ar putea totuși să fie ceva mai atente când primesc dela alde Bănculescu, Serbescu, Lega și alții — edjusedm farinae — articole asupra stărilor dela Comunitate. Pentru că acești domni vin de obicei la adunările generale ale Comunității, mânăncă și beau pe spesele nefericitei instituții, pun să li se achite până și camera dela hotel, cerșesc câteva mii de lei ce se plătesc din banul comun și se cătuie al grănicerilor — și pleacă mai departe, neinteresându-i deloc sistemul de gospodărire și quantumul de jafuri sau alte probleme neplăcute, cari nu străbat niciodată dincolo de pereții adunărilor generale. Presa — înghite și tace...

Când presa se lasă legată la ochi

Nu tace însă întotdeauna. Ea vorbește uneori și despre chestiuni în legătură cu Comunitatea de avere — însă anapoda, susținând pe cei ce

sunt vinovați dar plătesc, și atacând pe cei ce urmăresc curmarea stărilor imposibile dela instituție.

In privința aceasta avem cazul recent și clasic al d-lui Victor Curuțiu, prefectul județului Severin. D-sa a fost atacat în mod stupid prin „Curentul” și alte ziare din capitală, după îndrumările date de d. Corneanu, al cărui rol de ocrotitor al potlogărilor dela Comunitate l'am arătat în reportajele trecute și-l vom arăta și mai elatant în cele ce vor urma.

De ce a trebuit să fie atacat d. Curuțiu? Pentru că îl parveniseră oarecari zvonuri despre diverse afaceri necurate, săvârșite de fosta comisie interimară, care stătea sub influența trinității nefaste Corneanu-Zgaverdia-Bornuz. In calitate de prefect al județului, d. Curuțiu — secondat de unanimitatea organizației liberale din Severin, în frunte cu d. deputat dr. Titu Popovici — a crezut că poate atrage în mod discret atenția d-lui Corneanu asupra operațiilor din graniță, cari atingeau prestigiul moral al organizației guvernamentale, operațiile făcându-se de către guvernamentali — mameluci și puțini la număr — de sub sfera de influență a d-lui Corneanu.

A fost numai o sondare și un avertisment discret și foarte respectuos. Aceste lucruri au fost însă suficiente ca d. Corneanu să pună în funcție pe doi trei gazetari dela Timișoara, plătiți cu câteva mii de lei, ordonându-le să simuleze îngrijorare pentru soarta Comunității de avere... dar să-l atace pe d-nii Curuțiu și Popovici, cei ce voiau tocmal să vegheze ca sub actualul regim liberal să nu se facă nici un soi de afacere necurată la Comunitate.

Bănculescu, Serbescu etc.

Ce s'a întâmplat însă? Guvernul, bine informat asupra situației dela Comunitate, în loc să-l debarce pe d. prefect Curuțiu, cum anunțau ziaristii d-lui Corneanu, i-au dat acestuia situația de comisar guvernial pe lângă instituție și puterea de a intra adânc în păduchelnița dela Comunitate.

Ancheta întreprinsă de d. prefect Victor Curuțiu a seos la iveală potlogăriile de tot soiul: și mai mici și mai mari, unele de milioane chiar. (Pădurea din valea Ohabei). O parte din aceste potlogăriile am relatat deja, altele vor urma, în seria noastră de reportajii.

Cea ce e necesar să arătăm azi însă, e că în cursul acestor anchete s'au descoperit în registrele Comunității și sumele pentru care anumiți ziaristi duc campanii anapoda și denaturează situația dela Comunitate. Nu vom lua sumele de pe toți anii —

sunt mulți „ziariști” cari au luat bani și multe sume s'au împărțit — ci ne vom rezuma la cele mai recente. Iată-le:

La data de 15 Mai 1934: Bănculescu („Dimineața”) 5000 lei; Serbescu („Curentul”) 5000 lei; Ionescu (?) 1000 lei; Ion Ivanșișiu (?) 500 lei.

La data de 30 Iunie 1934: ziarele „Dimineața” 6000 lei, „Curentul” 6000 lei și un ziar național-tărănist din Timișoara 6000 lei. (Același ziar național-tărănist a mai primit la 4 Dec. 1934 un vagon de lemne).

Iată de ce au fost atacați în presa din capitală d-nii prefect Curuțiu și deputat dr. Titu Popovici. Era să-l atace cerșetorul Serbescu dela „Curentul” pe d. Zgaverdia, care-i dădea acești bani, sau pe d. Corneanu, care a dat ordin să i se dea?

E bine să mai notăm înainte de încheiere, că în timp ce s'au dat sperturi ca cele de mai sus până și presei național-tărăniste, oficiosul liberal „Viitorul” n'a luat un ban dela Comunitate. Și asta sub o comisie interimară liberală...

C. S.

N. Red. La cele relatate mai sus de corespondentul nostru din Caransebeș, notăm din partea noastră că Bănculescu-puscărișul dela „Dimineața” a avut de furcă cu acest ziar prin 1924, când a încasat suma de 8000 de lei dela Comunitate în numele „Adevărului” și „Dimineții” fără a avea ceva comun în acel timp cu amintitele ziare. „Dimineața” a publicat pe vremea aceea un comunicat, prin care Bănculescu a fost făcut apas de presă. Azi același Bănculescu este corespondentul „Dimineții” la Timișoara. Moravuri de presă...

Cât despre sumele luate de ziare și ziaristi, ar fi interesant să se știe dacă cele câte 5000 și 6000 lei luate de Bănculescu, Serbescu et Comp. la 15 Mai și 30 Iunie 1934, au intrat în buzunarele apasilor, sau le-au încasat administrațiile ziarelor respective. Grănicerii ar putea să adreseze în zenzul acesta scrisori ziarelor „Dimineții”, „Curentul”, etc., cari desigur că se vor sesiza dacă șpanii din slujba lor le-au indus în eroare... pe de geaba.

In fine, în cercurile ziaristice din Banat numele ilustrilor Ionescu și Ivanșișiu sunt neunoscut. Nu cumva e vorba de G. M. Ivanov, președintele sindicatului de „ziariști” foști și viitori puscăriși dela Timișoara? N'ar fi exclus, știut fiind că bulgarul mai sus numit e prieten bun cu banda Bănculescu, Serbescu et. Comp.

Pentru colonizarea moșilor

Comitetul de direcție al Oficiului Național al colonizărilor, a intervenit pe lângă ministerul agriculturii și domeniilor, cerând acordarea disponibilităților de teren ce se găsesc în județele: Arad, Timiș, Someș și Satu-Mare, pentru a putea satisface cererile de colonizare a moșilor din Munții Apuseni.

D. Mussolini va proclama integritatea Jugoslaviei ca bază a păcii europene

„Oeuvre” anunță, că cu ocazia vizitei d-lui Laval la Roma, d. Mussolini va ține, în cursul unui banchet, ce se va da în onoarea ministrului de externe francez, un toast, în care va declara solemn că integritatea Jugoslaviei este una din bazele păcii europene.

Prin urmare: o complectă desaprobare a revizionismului maghiar, venită chiar din partea celui dela care Ungaria a așteptat cel mai mare sprijin.

Ce zice oare d. Gömbös?... Nu merge la Roma?...

De altfel, constatarea p care Mussolini o va face prin cele afirmate se poate desprinde și din întreaga presă engleză ale cărei afirmațiuni sunt cunoscute prin seriozitatea și gravitatea lor.

Iar d. Laval, înainte de plecare a declarat presei că această călătorie a d-sale la Roma are de scop stabilirea unor indestructibile legături prietenești între Franța și Italia pentruca pe baza acestor prietenii ambele țări să poată colabora cât mai mult pentru pace.

Italia va sili și Ungaria să adere

Cercurile oficiale din Paris păstrează o foarte mare rezervă asupra acordului intervenit între Franța și Italia și refuză să dea amănunte presei.

Totuși corespondentul agenției „Radio-Central” află din sursă bine informată că la Roma se va ajunge la semnarea unui protocol, care să conțină obligația încheerii unei convențiuni ulterioare. Protocolul dela Roma va conține două părți: prima referitoare la Austria iar a doua referitoare la problemele franco-italiene propriu zise.

Partea protocolului referitor la Austria va prevedea garantarea frontierei Austriei în primul rând de statele limitrofe, iar în al doilea rând de Anglia, Franța, România și Polonia. Se mai prevede și aderarea ulterioară a Greciei și Turciei, adică a Înțelegerii Balcanice, la acest pact de garanție.

De altfel, constatarea p care Mussolini o va face prin cele afirmate se poate desprinde și din întreaga presă engleză ale cărei afirmațiuni sunt cunoscute prin seriozitatea și gravitatea lor.

Mica Înțelegeră și-a dat consimțământul pentru încheierea acestui protocol. Ungaria nu vrea momentan să adere la acest pact, dar guvernul italian a declarat că va interveni urgent la Budapesta ca Ungaria să adere.

In ceea ce privește partea doua a protocolului referitor la problemele franco-italiene propriu-zise, se pare că au mai rămas de rezolvat numai unele amănunte asupra problemei Tunis. Se pare că Italia a renunțat în ultimul moment la cererile sale inițiale.

Corespondentul agenției „Radio-Central” mai află din sursă bine informată că d. Mussolini va face în cursul recepțiilor dela Roma o declarație asupra importanței integrității Jugoslaviei.

„Temesvári Hirlap” a fost interzis pe trei zile

Ne întrebam eri, într'un cursiv de pe pagina întâia, dacă la Timișoara există cenzură, având în vedere că lasă ca în ziarul „Temesvári Hirlap” pe lângă numele românești ale orașelor să apară, în paranteză, „explicarea” lor în ungurește: Timișoara (Temesvár), Aradul Nou (Uj-Arad), Arad... (Arad) etc.

N'am mai amintit și de alte lucruri cuprinse în acel număr al ziarului de mai sus și nici de răspunsul episcopului Pacha dat celor ce l-au felicitat de anul nou.

Nu mai departe decât a doua zi,

în același ziar au apărut discursurile incendiare dela Gheorgheni produse până la cele mai îndrăznețe pasagi.

Având în vedere trecutul acestor foi, cenzura timișoreană sesizată de această nouă îndrăzneală, a socotit — și bine a făcut — că nu e rău ca, drept lecție, să suspende publicația „Temesvári Hirlap” pentru trei zile.

Fapt e că tot nu s'au lăsat ei pă gubași, ci scot în locul foii suspendate, o alta cu titlul „Uj Hirlap”.

Sunt dârzi, încăpăținați. Dar „capul ce nu se pleacă e tăiat de sabie”...

Nou concedieri de lucrători

— Efectele regimului de import —

Am mai scris despre efectele dezastruoase pe cari regimul actual de import le-a avut și continuă să le aibă asupra fabricilor și lucrătorilor lor. Din lipsa de materii prime, urmează lipsa de lucru și surplusul de lucrători cari trebuiesc concediați.

Fabrica „Teba”, a concediat în zilele acestea 130 de lucrători. Și iată că iarna e acum într'adevăr aci cu toate greutățile ei.

Cât vor fi fost ei de rău plătiți, dar tot câștigau ceva și cei puțin erau la cald în timp ce lucrau. Acum unde să se ducă?

Pentru limpezirea chestiunii, Camera de Muncă din Arad, a înaintat un memoriu către ministerul de industrie și comerț pentru a cere mai multe materii prime pentru ca muncitorii șomeri să poată fi angajați, iar cei cari mai sunt în fabrici să nu fie concediați.

Se sperează că exemplele de până acum vor hotărî ministerul să ia măsuri sănătoase.

Cititi și răspândiți.

„E c o u l”